

PREHLED

39

Cena 2,- Kčs

Pátek 15.11.1991

BRABCOVÁ 5.A

ÚVAHA K 17. LISTOPADU

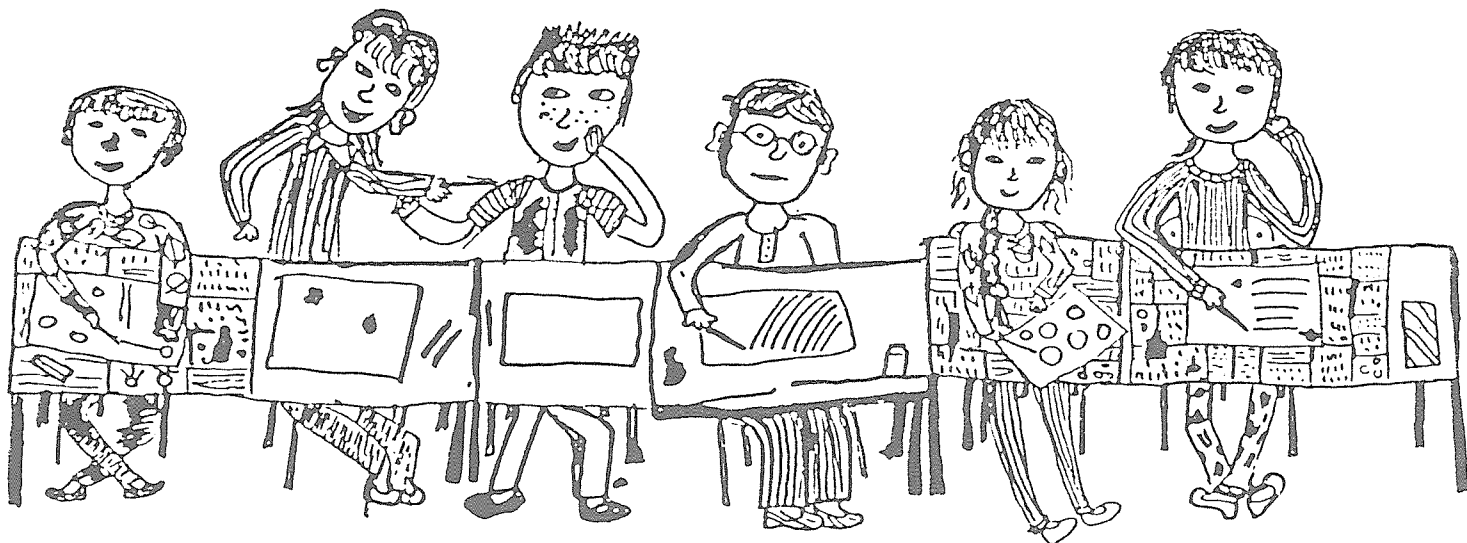
System, který právě před dvěma lety padl u nás, o chvíli dřív či o pár měsíců později v dalších zemích "socialistického tábora", včetně SSSR, nezhybnul ani působením vnějších či vnitřních nepřátel, ani intrikami svých mocipánů. Rozpadl se zevnitř vlivem způsobu, jakým bylo v oněch zemích využíváno ohromné bohatství vytvořené minulými a tvořené současnými generacemi. Národní bohatství, soustředěné v rukou státního aparátu, vytékalo na pokyn a v zájmu politické moci tisícerými neproduktivními pramenky: do platů represivního aparátu, stranického aparátu, na odměny nejrůznějších fyzlů a udavačů, na stavbu místních "kremlů", do fondů "mezinárodní solidarity", využívaných kýmisi neznámým k neznámým cílům.

Ale to byla jen jedna, a ne nejpodstatnější stránka "rozdělování národního důchodu". Mnohem podstatnější je to, jak byly využívány investice, které měly přinést další zdroje bohatství. Bylo by nesmyslné, kdybychom tvrdili (jak býváme obviňováni posledními skalními komunisty), že se za ta léta nic nevybudovalo. Jde však o to, že obrovská část investic šla do subjektivně plánovaného megalomanského budování - od přednostní výstavby těžkého a nejtěžšího průmyslu v padesátých letech přes továrny na tanky až po Gabčíkovo a hrabyňský památník. Miliardové investice se nevrátily a v životním prostředí zůstaly trvalé škody. Peníze na jiné investice se uvolňovaly obtížně a obvykle až pozdě. Vzpomeňme jen, jak se domy převzaté do státního vlastnictví neudržovaly a jak se začaly opravovat teprve tehdy, když padající římsy ohrožovaly provoz v ulicích. Vzpomeňme na stovky staveb, které se zahajovaly jen proto, aby podnik získal dotace a mohl tak dokončit, co bylo rozestavěno, a na stovky vědomě zbytečných usnesení proti rozestavěnosti. Obludné rozměry měl tento způsob užití vytvořeného bohatství v Sovětském svazu: Stalinův plán na přetvoření přírody, pokus o zúrodnění celin, až nakonec afgánská válka, to byly obrovské investice, kterým se předem sliboval úspěšný výsledek a které přinesly jen zkázu, smrt tisícům mladých lidí, devastaci přírody, chudobu a hlad. Tak zkončila Brežněvova éra a přišel definitivní rozklad systému.

Myslí-li si někdo, že 17. listopad se všemi jehopřevratnými důsledky zorganizoval Štěpán nebo Zifčák, nebo mysleli-li si Štěpán a Zifčák, že připraveným masakrem rozklad systému zastaví, pak je zachvátila stejná slepota, v jaké se skupina sovětských prominentů pokusila dosáhnout pučem návratu minulosti.

Z moci organizátorů pochybného investičního systému jsme v důsledku 17. listopadu 1989 vyvázli. Nezbavili jsme se a dlouho se ještě nezbavíme dědictví tohoto systému. V kolika továrnách stále pracují stroje ze starého Rakouska a první republiky! Jak dlouho ještě bude brzdit zanedbaný systém dopravy a telekomunikací rozvoj společnosti! A kolik lidí, opět slepých k nejzávažnějším otázkám ekonomiky, rozdmýchává spory, které zatlačují do pozadí naléhavé problémy rozumných a perspektivních investic a obecně prospěšného rozvoje hospodářství.

- hr -

ŽULPÍKOVÁ 6.B

PRIVATIZACE A ČLENSTVÍ V ODBOROVÉM SVAZU PRACOVNÍKŮ OBCHODU

Privatizací, převzetím různých objektů do soukromého podnikání a ekonomickými pronájemy dochází k tomu, že pracovníci stávajících obchodních organizací rozvazují pracovní poměr nebo sami do - stávají výpověď z organizačních důvodů.

Většina těchto pracovníků byla až do doby rozvázání pracovního poměru odborově organizována ve své odborové organizaci. Členství končí automaticky tehdy, jestliže člen tři měsíce neplatí členské příspěvky.

Proč píší tyto řádky ?

Stanovy odborového svazu pracovníků obchodu umožňují členství každému, kdo je v zaměstnaneckém poměru ve státní, družstevní, soukromé obchodní či jiné organizaci nebo se k této činnosti připravuje studiem ve škole nebo v učilišti. Členem může být i soukromý podnikatel. Pokud však někoho zaměstnává v pracovním právním vztahu, může se stát členem jen se souhlasem pléna oblastního sdružení v Ostravě.

Je potřeba ustavit místní odborovou organizaci v Hranicích, která by sdružovala členy odborového svazu v místě bydliště. Tato místní organizace bude mít své registrační číslo, své finanční prostředky a členskou základnu z vás, pracovníků, kteří v obchodě pracují. Pravomoci místní organizace jsou totožné s pravomocemi zá - kladních organizací dle odd. IV. stanov.

Odborová organizace vám pomůže prosazovat vaše práva a oprávněné požadavky ve mzdové, sociální a pracovní právní oblasti, odbornou pomoc v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, kolektivní vyjednávání při uzavírání kolektivní smlouvy, bezplatné zastoupení právníkem v pracovních právních a sociálních sporech.

Členství může být individuální přímo u ob - lastního sdružení v Ostravě, nebo v místní or - ganizaci v Hranicích. Členství vzniká dnem po - dání přihlášky. Při počtu do 20 členů budete mít důvěrníka odborové organizace, nad 20 členů si zvolíte výbor 3 - 5 členný.

Všem, kteří mají zájem o členství, poskytnu informace : Jarmila Křižanová, Pramen Hranice, tel. 3241 kl. 221.

Mám k dispozici stanovy Odborového svazu pra - covníků obchodu i členskou přihlášku a mám zájem, abyste byli organizováni.

Jarmila Křižanová
předsedkyně ZV OSPO
Pramen Hranice

UPOZORNĚNÍ

uživatelům bytů ve správě PBH Hranice. S přípra - vou privatizace dochází od 1. 1. 1992 ke zrušení vlastní údržbářské čety. Veškeré opravy domovního a bytového majetku budou zajišťovány přes dodava - tele, popř. soukromé podnikatele. Jelikož u drob - ných oprav stanovují ceny soukromí podnikatelé dohodou, není možné, aby odsouhlasení ceny prova - děli za uživatele pracovníci PBH. Z tohoto důvodu od 1. 12. 1991 nebudou přejímány objednávky na opravy, kde předpokládaný náklad, nepřesahuje 50,-Kčs, a veškeré opravy uvedené v příloze vyhlášky č. 45/1964 Sb., které má hradit uživatel. Jedná se například o

- upevnění zařizovacích předmětů
- opravu a výměny kohoutků
- opravy míchacích baterií
- čištění odpadních rur z bytu po kanalizač - ní stupačku
- opravu splachovače
- výměnu sedací desky WC
- opravy a výměny vypínačů, zásuvek, jističů všeho druhu, pojistek, zvonků
- opravy, šamotování kamen na tuhá paliva
- opravu hořáků a výměnu uzavíracích kohoutů u plynových sporáků
- opravu plotýnek u elektrických sporáků
- opravu ohřivačů vody
- opravu a výměnu kování a zámků všeho druhu
- zasklívání a tmelení oken

Podrobný seznam všech zařízení uvedených v pří - loze vyhlášky č. 45/1964 Sb. je k nahlédnutí na PBH.

V dalším čísle Přehledu vás seznámíme s postupem při ukončení nájemního poměru a vrácení bytu.

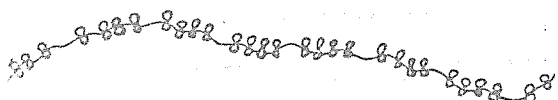
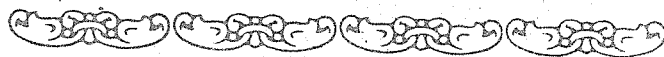
Antonín Dohnal
ředitel PBH Hranice

PODĚKOVÁNÍ

Pracovníci dětského a infekčního oddělení nemocnice Hranice děkují panu ŠOHAJKOVI s rodinou, novému majiteli "Růžku", za finanční částku 1.000,- Kčs na zakoupení hraček pro naše malé pacienty.

Primář MUDr. Milan Svojsík

NEVÍTE O BYTĚ ?

To byl název staršího českého filmu, ale i dnes je to pro mnohé stále aktuální otázka. I v PŘEHLEDU někdo hledá byt, např. paní učitelka, kterou jistě některá škola v Hranicích potřebuje. V čísle 38 hledá byt mladý pár, kterému možné ke štěstí schází již opravdu jen ten byt. ANO, vím o bytě ! Dva roky smutně zaprášená okna, rolety napůl spadlé a kolik mohlo být za těmi okny štěstí, radosti a třeba i starostí. Popsat podrobně celý tento případ volného bytu, za který nikdo neplatí nájem, by zabralo hodně místa.

Bývalý majitel bytu udělal výměnu bez vědomí PBH i MNV, dnes obecního úřadu, bytového odboru. Byt vyměnil za menší a pán, s kterým byt vyměnil, se po půl roce odstěhoval mimo Hranice, snad pryč i mimo naši republiku, aniž by předal klíče, nebo je vrátil původnímu majiteli. Nikdo neplatí nájem, zřejmě to nikomu nevadí, ani to, že v tomto hezkém domě rezaví balkány, nejsou pryč peníze na natírání. Máme opravdu tak nemožné zákony, že nikdo nemůže ukončit užívací právo na byt občanovi, který již bydlí v jiném bytě, nebo je to snad takový nezájem pracovníků na PBH a na obecním úřadě ?

Obě instituce o tomto případě dobře vědí.

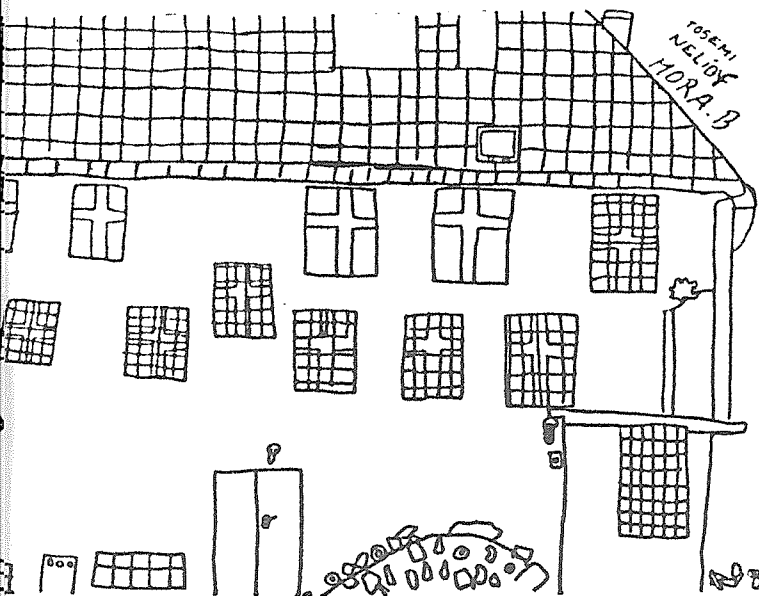
Neplatí nakonec bydlící v tomto domě také teplo za tento volný byt ?

Tak ještě jednou otázka, Nevíte o bytě ?

ANO, vím ! Je to byt hezký, v II. poschodí 1+1 melometrážním domě Nerudova 1721.

Vy všichni, kteří marně hledáte byt, zajímejte se o to, proč je v Hranicích tolik oken slepých !

=VA=

MĚSTSKÝ ÚŘAD V HRANICÍCH

Městská rada v Hranicích vyhlašuje výběrové řízení na účelem získání organizace, která by dle dohody zabezpečovala právní služby pro Městský úřad.

Uzávěrka přihlášek do výběrového řízení
do 30. 11. 1991.

Městská rada v Hranicích vyhlašuje v ý b ě r o -
v é ř í z e n í na obsazení funkcí :

- vedoucí odboru městské policie
 - vedoucí odboru organizačního a vnitřních věcí
- Podmínky: VŠ, případně SŠ vzdělání, morální bezúhonnost, organizační, řídicí a koncepční schopnosti.

Uzávěrka přihlášek do výběrového řízení
do 22. 11. 1991.

OZNÁMENÍ

Městský úřad Hranice oznamuje občanům, že odbor školství, kultury, zdravotnictví a sociálního zabezpečení byl přestěhován do rekonstruované budovy čp. 73 náměstí T. G. Masaryka. Samostatný vchod do této budovy se nachází mezi prodejnou drogerie vedle radnice a prodejnou galantérie ADA. V přízemí je umístěn úsek zdravotnictví a sociálního zabezpečení, v prvním patře úsek školství a kultury.

Odbor ŠKZaSZ MÚ Hranice

SORUŽENÝ KLUB BESEDA TOJÁDE VÝSTAV
NEZNÁMÁ ČÍNA a KOREA

FOTOGRAFIE a DOKUMENTY

z ČESK
JIŘÍHO a JIŘINY HANIBALOVĚH

17. - 22. LISTOPADU

• VÝSTAVNÍ SÍŇ - TŘÍDA 7. MĚS. •

OTEVŘENO DENNĚ 14-17 HOD.

V PÁTEK 22. LISTOPADU BESEDA s AUTORY VÝSTAVY ◀

Školním kolektivům zpřístupníme prohlídku výstavy i mimo tuto dobu. Volejte předem na tel. 2074!

V pátek 22. 11. v 17,00 hod.

se koná ve výstavní síni

Beseda s autory výstavy

pro účastníky Akademie třetího věku.

Zveme i další zájemce!

PTALI JSME SE ZA VÁS

Hranická nemocnice "RYCHLÁ"

"Rychlá" zkratka pro stanici rychlé záchranné služby, kterou budu dále v textu používat. Dnes má hranická "rychlá" svoje sídlo v nové budově na levé straně od vrátnice nemocnice. Stručně z historie:

- v roce 1980 začíná fungovat poprvé v Hranicích stanice rychlé záchranné služby s jedním vozem L203, který zakoupila hranická pojišťovna, s pracovní dobou od 7.⁰⁰ do 15.⁰⁰
- ze začátku dispečink od 7.⁰⁰ do 22.⁰⁰ hodin, po 15.⁰⁰ hodině je dispečer vrátný
- v roce 1988 v dubnu zakoupen pro "rychlou" vůz Avia
- od září 1988 začíná fungovat dispečink po 24 hodin denně
- od 1. září 1989 pohotovostní vůz s posádkou připraven k výjezdu 24 hodin každý den
- v roce 1991 je upravena zaměstnanci v areálu nemocnice přistávací plocha pro vrtulník
- v listopadu 1991 je koupeno nové vozidlo RENAULT TRAFIC za jeden milion korun
- v prosinci 1990 je uvedena do provozu nová budova "rychlé" vedle hlavní brány.

O rozhovor jsem požádal vedoucího lékaře "rychlé" v Hranicích MUDr. Františka Nováka.

Jaký je současný stav "rychlé" v Hranicích?

V dnešní době se blížíme k ideálnímu stavu, jak by měla "rychlá" vypadat. Je zde 5 sester, z toho jedna hlavní, dva lékaři, 5 řidičů, služba na dispečinku 24 hodin denně. Máme kvalitní tým, který tvoří dobrou partu. To je velké plus.

A technika?

To je náš největší problém. Ze speciálních špičkových přístrojů máme pouze jeden - dětský inkubátor, který pro "rychlou" v podstatě zařídil primář Svojsík. Dnes jsme dobře vybaveni vozy, ale chybí kvalitní lékařské přístroje.

Co vám nejvíce znepříjemňuje vaši práci?

V loňském roce jsme měli 1 161 výjezdů a z toho byla polovina k případům lehkým. Nemyslíme si, že pacienti s lehkým zraněním nepotřebují ošetření, ale vždy je tady nebezpečí, že při ošetřování lehkého zranění nás nutně potřebuje pacient na jiném místě, který je v ohrožení života. Často rozhodují minuty. Tyto výjezdy jsou opravdu velký problém.

Lékaři a zdravotníci provádějí tisíce hodin školení první pomoci. Ve školce, školách, na

vojně, v zaměstnání. Ale kdo z občanů opravdu dovede poskytnout první pomoc? Při školení se všichni tváří, že to ovládají, ale praxe je bohužel jiná. Přitom v některých případech stačí upravit zraněnému polohu, nebo zastavit krvácení. Lidé si musí uvědomit, že našemu příjezdu by mělo předcházet poskytnutí první pomoci od občanů.

Další kapitolu tvoří opilci. Asi 15% z celkového počtu výjezdů je k opilecům, kteří se ve většině případech potřebují jenom vyspat. Nadávají posádce a někdy demolují zařízení vozu.

Se svolením pana doktora uvedu jeden otřesný případ.

Posádka vozu byla zavolána k havárii. Na místě lékař zjistil, že řidič je značně opilý a nemá žádné vážné zranění. Ve chvíli, kdy byl vůz "rychlé" na místě nehody, došlo k smrtelnému úrazu. Těchto deset minut cesty navíc od nehody zapříčinilo, že mládenec má trvalé následky na celý život.

Jaká je vaše působnost v okrese?

S Přerovem máme rozdělený okres přibližně na polovinu. To je pouze papírové rozdělení. Vyjíždíme vždy, když nás lidé potřebují.

Dnes máte špičkový vůz?

Ano, ale to není přepych, v našem případě je to nutnost. V zimě se nám stávalo, že jsme se sanitkou na Potštát k pacientovi nedostali. Byly případy, kdy jsme pacienta ošetřili, naložili, ale nemohli jsme se pro náledí dostat do nemocnice. Nový vůz jsme vybírali právě s ohledem na tuto skutečnost. Zatím je to jenom kvalitní skořápka, které chybí lékařské přístroje.

Poslední otázka. Co Vám chybí v Hranicích?

Na tuto otázku vlastně nemohu odpovědět. Všechno totiž zařizuje manželka.

Na začátku roku 1991 se rozdělovaly zahraniční vozy pro stanice rychlé záchranné služby. Na Hranice se nedoslalo. Naštěstí doktor Novák se s tím nehodlal smířit. Cena vozu je jeden milion korun. V dnešní době to není lehké sehnat jeden milion. Podařilo se. I sny se stávají skutečností pokud je dokáže člověk naplnit prací. Nejvíc pomohla paní inženýrka Pavlátová z hranické pojišťovny. Připravila půdu pro jednání v olomoucké centrále. Pojišťovna zaplatila podstatnou část ceny vozu. Dále přispěli zemědělci ZD Skalička, ZD Paršovice a v ZD Byškovice se zaměstnanci sami složili při výplatě, přispěl i personál "rychlé". Mzdu ze zdravotních služeb na sportovních utkáních a společenských příležitostech věnovali na konto.

Na záchranné službě a zajisté nejenom v Hranicích, by mohli psát dvě knihy. Jednu tragickou, plnou smutku a druhou s názvem perličky záchranky. Na závěr jeden případ z druhé knihy.

Vůz rychlé záchranné služby byl vyslán do obce v okolí Hranic. Volaly děti, že maminka leží na zemi v bezvědomí a tatínkovi je na WC strašně špatně. Blaskový výjezd, maják, během deseti minut je "rychlá" na místě. Dveře jim otevřela rozjařená maminka v negližé, která se probírala ze své kocoviny. "A tak, když už jste tady, dejte si jednu štamprli". I to se stává.

- OLI -

MALÍŘSKÉ DÍLNY A MALÍŘI V HRANICÍCH OD 16. STOLETÍ DO OSMDESÁTÝCH LET 17. STOLETÍ (I.) (dokončení)

Další domácí malíř, který pracoval v sedmdesátých letech ve městě a při obnově okolních venkovských kostelů, byl malíř GOTFRÍD ŠULC, usedlý ve městě, který zemřel v Hranicích 13. dubna 1677 ve věku 43 let a byl pochován na městském hřbitově. Narodil se asi r. 1634. Kromě kostelních obrazů maloval patrně také portréty vrchnostenských úředníků, bohatších měšťanů aj. Snad maloval také r. 1671 novou oltářní obraz pro kapli sv. Trojice, kterou dala toho roku přistavit ke starému farnímu kostelu paní Anna Pešová, manželka měšťana a perníkáře Václava Peši.

Jedním z posledních hranických malířů tohoto přechodného období, který maloval ještě v tradici starých kostelních obrazů, ale byl již ovlivněn novým malířským nazíráním, byl malíř kostelních obrazů a portrétů MIKULÁŠ FRANTA. Byl synem novojičinského pekařského tovaryše Václava Franty, zverbovaného za třicetileté války na vojnu do císařské armády, který se r. 1640 vrátil jako voják do Nového Jičína s manželkou a několika malými dětmi, a usadil se tu. Nejstarší jeho syn Mikuláš, pozdější malíř, se narodil za války v Korutanech a při návratu do Nového Jičína byl již v chlapecském věku. Po vyučení malířství v Novém Jičíně se tu oženil před r. 1660 s Uršulou. Pracoval pak jako malířský tovaryš v Olomouci a v Novém Jičíně u malíře Fridricha Kocha, který mu byl v letech 1663 - 1666 kmotrem při křtu jeho dětí. Město Nový Jičín a novojičinské panství patřilo v té době jezuitské koleji v Olomouci. Už r. 1667 a patrně i dříve pracoval malíř Franta v koleji jesuitů v Olomouci a 18. února 1669 přijal městecké právo v Olomouci. Byl tu usedlý ještě koncem r. 1670. Ale už r. 1672 bydlel s rodinou v Hranicích, později si tu koupil domek

na předměstí. V Hranicích se mu v letech 1673 - 1680 narodily další dvě děti, kmotry jim byli vždy vrchnostenská úředníci hranického panství. Jako malíř je v Hranicích doložen ještě v r. 1682. V r. 1687 se však uvádí již jako bývalý hranický předměšťan, patrně již nežil, v Hranicích však nazemřel. Vdova a synové se vrátili do Nového Jičína.

Za práci v jezuitské koleji v Olomouci bylo mu r. 1667 zapláceno za dílo na oltáři, postaveném již několik let dříve, 3 zlaté a pak jeho manželce v Novém Jičíně 8 zlatých. V druhé polovině toho roku zapláceno mu z důchodů novojičinského panství 3 říšské toлары za o b r a z s v . I g n á c e .

Po usazení v Hranicích maloval portréty vrchnostenských úředníků, předních měšťanů aj. Maloval též portrét hejtmana hranického panství rytíře Jana Jiřího Condillino ze Svitav s rodovým znakem, o němž se zmiňuje J. H. A. Gallaš, jehož manželka roz. Anderlová dostala od rodičů kopii tohoto obrazu svého předka, kterou pak Gallaš daroval hranické faře.

Na doporučení hejtmana hranického panství Jana Jiřího Heegera byla r. 1679 zadána knížetem malíři Frantovi m a l b a h l a v n í - h o o l t á ř n í h o o b r a z u s v . Š e b e s t i á n a pro nový kostelík sv. Šebestiána, postavený v letech 1679 - 1680 knížetem Ferdinandem z Dietrichštejna na hranickém předměstí u potoka Veličky na místě poboženého bývalého bratrského sboru. Obraz měl namalovat podle předloženého vzoru (patrně mědirytiny), kromě toho také menší obraz sv. Marka Evangelisty, který měl být umístěn nad oltářním obrazem. Podle kontraktu, uzavřeného 29. března 1679, měl namalovat sv. Šebestiána "s pohany", natřít a pozlatit nový dřevěný vyřezávaný skříňový oltář, vše za 90 zl. rýnských a 4 vědra piva. Jeho dílem byla nepochybně i malovaná výzdoba táflovaneho dřevěného stropu nového kostelíka. Oltářní obraz sv. Šebestiána byl po zrušení a uzavření kostelíka r. 1784 za Josefa II. přenesen i s oběma dřevěnými bočními oltářními sochami sv. Rocha a Karla Boromejského do hranického Kostelíčka P. Marie pod Hluzovským kopcem, kde byly umístěny na kůru. Počátkem tohoto století byl obraz sv. Šebestiána umístěn v přízemí za lavicemi u vchodu do kostelíka, nyní visí v temné uzavřené vstupní hale farního kostela na náměstí v Hranicích.

Oltářní obraz sv. Šebestiána z r. 1679 (malovaný sice podle dané předlohy) dokládá celým pojetím a plošnou malbou (např. zástupu pohanů) přetrvávající tradici pozdněrenesančních maleb, již se vymyká pouze živá malba předloktí

pravé připoutané ruky sv. Šebestiána, zživotňující divákovi jinak strnulou malbu postavy mučeného svätce.

Po odchodu malíře Franty usadil se v Hranicích mladý 23 letý malíř FRANTIŠEK NEISSER, který se tu oženil 1. září 1686 s Annou, dcerou sládka knížecího zámeckého pivovaru Jana Studničky. Pocházel také z Nového Jičína. Byl to syn novojičínského měšťanského malíře Václava Benedikta Neissera, narodil se v Novém Jičíně 12. dubna 1663. Po vyučení malířství v otcově malířské dílně pracoval jako tovaryš nějaký čas v Olomouci a patřil nepochybně ještě k malířům starých tradic městských malířských dílen. Jako malíř je doložen v Hranicích do konce r. 1695, do toho roku se mu zde narodilo 6 dětí. Tchán Studnička postoupil mu r. 1690 svůj předměstský dvůr, pro dlouhý a špatný hospodářství však vzal dvůr v prosinci r. 1695 opět do své správy, ponechal mu však byt ve dvoře, dokud si nekoupí jiné obydlí. Neisser zůstal v Hranicích, v r. 1712 však již nežil, když jeho dětem v Hranicích byl vyplácen dědický podíl po jejich dědu malíři Václavu Benediktu Neisserovi v Novém Jičíně. v Hranicích však František Neisser nezemřel.

Podle svědků svatby a kmotrů při křtu jeho dětí lze soudit, že Neisser maloval portréty panských úředníků a jejich rodin, drobné šlechty, usedlé v Hranicích a okolí, hranických měšťanů a altářní kostelní obrazy. Jeho dílem byl zejména nový altářní obraz sv. Josefa, který se zavázali dát malovat svým nákladem vrchnostenský hejtman a hranický farář v březnu 1693 pro novou kapli při farním kostele, postavenou nákladem patrona knížete Dietrichštejna. Po vystavění nového barokního farního kostela na náměstí a zboření starého farního kostela v r. 1766, byl obraz sv. Josefa umístěn v některém venkovském kostele na panstvích patrona knížete Dietrichštejna. (konec)

Bohumír Indra

Otištěno se souhlasem autora z Časopisu Slezského muzea - série B, 39 - 1990.

JAKOB JULIUS DAVID - NĚMECKÝ SPISOVATEL Z HRANIC

Jakob Julius David se narodil v Hranicích 6. února 1859. Pocházel z židovské rodiny, byl synem trafikanta a výběrčího mýta. Studoval v Kroměříži a v Těšíně, studia dokončil v Opavě. Doktorátu filosofie dosáhl v roce 1894 ve Vídni. Pro nedoslýchavost nemohl nastoupit učitelské místo, a proto se věnoval novinářství a spisovatelství. V roce 1903 se stal redaktorem časopisu Wiener Zeitung. Uměl stejně dobře česky i německy. V letech 1890 až 1906 napsal řadu povídek, novel, románů, divadelních her, esejí a básní.

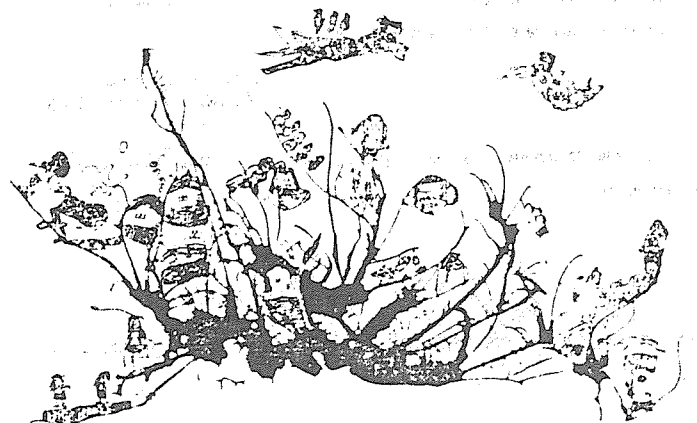
J. Julius David věnoval velkou část svého díla sociálním problémům vídeňských předměstí. Všiml si také těžkého údělu českých dělníků a řemeslníků ve Vídni. Svědčí o tom jeho kniha "Der Übergang".

V četných dílech líčí český život na Moravě koncem 19. a začátkem 20. století. Zajímá ho také oblast v povodí Moravy, Moravské Slovácko, Haná a Valašsko. Český venkovský život je pro něho zdravá společnost, ale šlechtu považuje za zaničující vrstvu. V povídce "Die Mühle von Wranowitz /Vranovický mlyn/ baron Bedřich Branický se chce oženit s dcerou vranovického mlynáře a jen předčasná smrt mu v tom zabrání. V povídce "Die Hanna" líčí život českého malíře z Moravy, jehož nadání mu nakonec pomohlo prosadit se ve Vídni, i když se mu z počátku směli pro jeho selský původ. V povídkách poukazuje na sociální rozvrstvení moravské vesnice a dobře viděl těžký úděl venkovských žen.

Zemřel 20. listopadu 1906 ve Vídni. Je tomu letos 85 let. Poňuré ladění jeho spisů bylo ovlivněno jeho nemocí.

Sebrané spisy J. J. Davida byly vydány v sedmi svazcích v letech 1908 až 1909. Vedle pražského spisovatele Friedricha Adlera, překladatele děl Jaroslava Vrchlického, si předplatila Davidovy spisy spisovatelka Marie Ebner - Eschenbachová, světoznámý psycholog Sigmund Freud a jiné známé osobnosti.

Ludvík Novotný

"JE TO BARBARSTVÍ ?"

Není mým zvykem si dopisovat, ale po přečtení článku nazvaného "STROM - PŘÍTEL NEBO KOŘIST ?", který byl uveřejněn v nezávislém týdeníku Hranic "Přehled", musím reagovat.

Obyvatelé bydlící v ulici Křížkovského již několik let marně usilují o to, aby se situace v okolí, které nás prakticky denně obklopuje, změnila. Jedná se o stromy vysázené podél této ulice, o které pochopitelně je třeba pečovat. To vyžaduje mnohdy svědomitou, namáhavou práci všech obyvatel.

Vím, že v této ulici nebydlíte, a proto Vás ani náš problém nezajímá. Nasadil jste si černé brýle, přes které vidíte pouze ty stromy, které tam právě jsou.

Mluvíte o jistém druhu barbarství, ale zkuste být sebekritický. O tomto problému se vyjadřím po objasnění konfliktu.

Po každém větším větru, který se přežene přes naše město, se občané ulice Křížkovského svorně "shromáždí" na střechách, event. jiných objektech a zařízeních, aby shazovali přebytečné předměty, tedy suché větve napadané ze stromů - přátel.

Ve svém článku se také zmiňujete o tom, že stromy brání západním větrům. My jsme zkusili udělat malý experiment s kompesem, ve kterém jsme zjistili, že tísto směřem vanou všechny větry s výjimkou západního. Naopak stromy brání větru východnímu a jižnímu slunci. Nevím, jestli jste zkusil žít v domě, ve kterém si i v pravé poledne musíte svítit žárovkou. Zde bych chtěl uplatnit staré české přísloví: "Kam nemůže slunce, tam musí lékař".

Samozřejmě jsme také uvažovali o tom, že po vykácení těchto stromů vyřešíme situaci se zpevněním břehů potoka, který tudy protéká.

Na závěr už jen pár slov. Stromy a cokoliv jiného, co patří do životního prostředí, je přítelem člověka všude tam, kde mají své oprávněné místo. Nepatří do těch objektů, ve kterých ničí majetek obyvatelů, kteří jsou nuceni žít v temných místnostech bez slunce. Závidíme Vám, pane Úlehla, že nemáte tyto problémy, protože chápou, že ve svých 82 letech se nebudete "shromáždovat" a čistit po každém větru okapy.

Jiří Monšjer
Křížkovského 979
Hranice

Ohlas na článek pana Úlehly ze dne 25. 10. 1991
strana 8.

Vážené paní!

V Basileji 1. 11. 1991

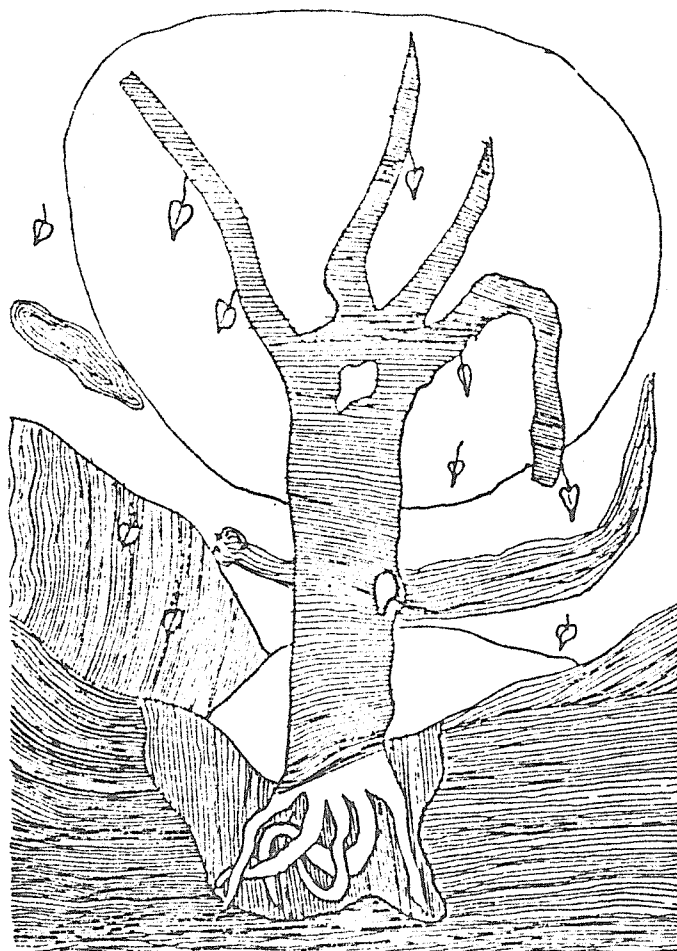
Upřímně děkuji za Vas dopis a jsem velice ráda, že je časopis v dobrých rukou. Sice ne vždy jsou všechny příspěvky v POLYGONU psány tak, abychom s nimi všichni souhlasili, ale musíme být všichni velmi vděční za tolik svobody, že může každý projevit svůj názor.

My všichni, co zatím ještě stále setrváváme v zahraničí, bychom si velice přáli, aby se naše země znovu stala plně demokratickou a prosperující, jako tomu bylo těsně před válkou za vedení našeho T. G. Masaryka.

Podmínky pro nás ve staré vlasti jsou ale velmi tvrdé a myslím, že není obtížné si uvědomit, kdo má největší zájem na tom, abychom se tam nemonli znovu natrvalo usadit. Staré struktury stále ještě ovládají život v Československu a svých pozic se hned tak rychle nevzdají. Proto považují za nutné, abychom více spolupracovali - lidé dobré vůle uvnitř země s těmi, kteří museli mnohdy odejít, aby zachránili své holé životy.

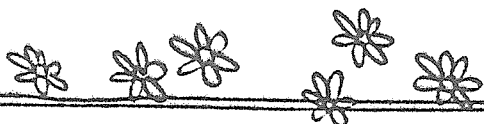
S úctou

Dr. Jarmila Schneiderová -
Millianová

Žeravík, 9.c

z cyklu „STROMY“

POLICIE INFORMUJE

Došlo celkem k 3 dopravním nehodám a bylo odcizeno 5 jízdních kol. V jednom případě byl v Hranicích zjištěn pachatel krádeže kola v hodnotě 3.000,- Kčs.

7. 11. došlo ke vloupání do budovy fary v Drahotuších se škodou asi 300,- Kčs.

9. 11. došlo k vloupání do sklepních boxů v Hranicích na Nové ulici.

11. 11. se podařilo kriminální službě Přešov - pracoviště OO Hranice objasnit sérii krádeží vloupáním do rodinného domku, chaty a dalších objektů, kterých se dopouštěla osoba bez zaměstnání a je u ní podezření na duševní poruchu. Pachatel byl již vyšetřován pro obdobnou trestnou činnost, ale protože na něj nebyla uvalena vazba, páchal tedy tuto činnost dál. V současné době je umístěn v psychiatrickém ústavu.

Ve stejný den byla objasněna další trestná činnost, a to krádež vloupáním do stánku PNS. Této a další trestné činnosti se dopustila skupina mladistvých pachatelů. Věc převzal vyšetřovatel.

POZOR! OO Hranice Policie ČR a Městská policie MÚ v Hranicích hledají touto cestou tlumočníka pro odborný překlad terminologie policejní práce a techniky při návštěvě družební Policie města Voorburgu z Holandska. Nejlépe by byl překlad v jejich mateřském jazyce a jako druhá varianta by byl překlad anglický. Žádáme o vaši pomoc, protože toto je podmínkou jejich návštěvy, která by přinesla tolik potřebných informací pro naši policii.

HP

ZÁKON ČESKÉ NÁRODNÍ RADY ZE DNE 21. 6. 1991
O POLICII ČESKÉ REPUBLIKY (pokračování z č. 38)

§ 20

Oprávnění zakázat vstup na určená místa

Jestliže to vyžaduje účinné zabezpečení plnění úkolů uvedených v tomto zákoně, je policista oprávněn přikázat každému, aby na nezbytně nutnou dobu nevstupoval na určená místa nebo se na nich nezdržoval. Každý je povinen příkazu policisty uposlechnout.

§ 21

Oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor

1) Je-li důvodná obava, že je ohrožen život nebo zdraví osoby nebo hrozí-li větší škoda na majetku, je policista oprávněn otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor (dále jen byt), vstoupit do něho a provést v souladu s tímto zákonem potřebné služební zákroky, služební úkony nebo jiná opatření k odvrácení bezprostředního nebezpečí.

pokračování příště

VÝZVA

Žádám tímto o zveřejnění výzvy, aby se přihlásila jako svědkyně na pracoviště Úřadu vyšetřování v Hranicích u npor. Bánovského, č. tel. 2131-32, kl. 35 dosud neznámá žena, která dne 29. 6. 1991 v době mezi 18,00 až 20,00 hodin nalezla v prostoru hlavního nádraží ČSD v Hranicích plačící 4 leté děvčátko, které pak podle jeho informací odvedla do trvalého bydliště na náměstí TGM v Hranicích. Její svědectví bude důležité k objasnění závažných skutečností při vyšetřování trestné činnosti.

mjr. JUDr. František Popovňák
ředitel úřadu vyšetřování
P ř e š o v

Kruh přátel hudby

připravuje 2. koncert sezóny
KOMORNÍ ORCHESTR LEOŠE JANÁČKA
s předním československým houslistou
Ivanem Ženatým

Program: Leopold Mozart: Sinfonia

W. A. Mozart : Malá noční hudba

A. Vivaldi : Čtvero ročních dob

Koncert se koná 25. 11. 1991 v sále Besedy
v 19,00 hod.

Vstupenky jsou v předprodeji v kanceláři Besedy.

Zemřeli občané v měsíci říjnu 1991

Marie Bouzková, 16.5.1902, Hromůvka 1520 Hranice
Marie Nováčková, 19.9.1925, Obránců míru 1362
Josef Hrabal, 22.3.1908, Drahotuše Rybáře 5
Ing. Bohumil Doležal, 17.11.1928, Přátelství 617
Alois Marčák, 29.1.1909, Jungmannova 1805
Júlie Cinnová, 4.11.1931, Rezkova 1667
Terezie Hamplová, 10.10.1926, l.máje 1725
Marie Palkoňová, 1.9.1913, Jungmannova 1805
Antonín Švancara, 25. 7.1925, Cementářské sídl.1310

Z HÁZENÉ

Rozloučení a podzimem

Muži - II. národní liga

TJ Cement Hranice - TJ Sokol Polanka 29 : 25

Družstvo mužů završilo část soutěže vítězstvím nad novačkem II. národní ligy. Soupeř překvapil zvláště dobrou útočnou hrou a nebezpečnou střelbou z větší vzdálenosti. Domáci až po úvodních rozpacích za stavu 5 : 4 pro soupeře prolomili střeleckou smůlu a ujali se vedení 9 : 5. Naši hráči střídali světlé okamžiky se slabšími pětiminutovkami. Protivník stáhl ještě vedení v závěrečných minutách na přijatelný výsledek, kdy se na našich hráčích podepsala nepocuchovatelná nekoncentrovanost.

Družstvo přezimuje s největší pravděpodobností na druhém místě tabulky za Baníkem Ostrava. Doufejme, že v zimní přípravě se podaří dát dohromady celek, který v jarní části potvrdí své postupové ambice.

Branky: Frank 7, Štípek a Hořín po 6, Vala a Zátoupek po 5

Rozhodčí Řehák a Neersta.

Starší dorostenci - II. dorostenecká liga

TJ Cement Hranice - Telnice 26 : 19

I dorostenci zvítězili v závěrečném utkání podzimu a je jen škoda zbytečné ztráty bodů v úvodních kolech soutěže. Ztráta na vedoucí Kopřivnici by nebyla tak velika a zůstávala by větší naděje na postup do I. dorostenecké ligy.

Branky: Vývoda 6, Slezak 5, Fekar 4

Mladší dorostenci - krajský přebor

TJ Cement Hranice - TJ Vítkovice 25 : 18

Branky: Bednařík 12, Cubo 4

VFJ

BOJOVNOST SLAVILA ÚSPĚCH

13. kolo TJ Sigma Hranice - SL Slavie U. Hradiště

1 : 0 (0 :)

Sestava domácích:

1-Mikušek, 2-Matyska, 3-Klemš, 4-Pumprla, 5-Strupek(ŽK), 6-Giebl(ŽK), 7-Polašek, 69 min. Zbrož, 8-Zatloukal, 9-Pančochář, 10-Mela, 69 min. Študent, 11-Cverna

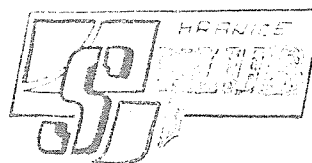
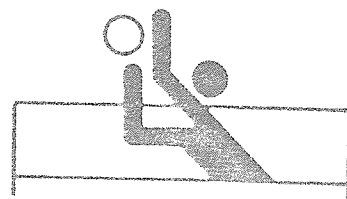
Sestava hostí:

1-Barcuch, 2-Kučera, 3-Kadlčík, 12-Hrubčík, 5-Kuba(ŽK), 6-Lapšík, 7-Valšík, 8-Chudárek, 9-Melichárek(ŽK), 10-Rolins(ŽK), 11-Ježek(ŽK).

Utkání řídil jako hlavní rozhodčí pan Matyaš z Kojetína, na pomezí mu pomáhali Puček z Havířova a Keszko z Třince. 300 diváků

Hrálo se na těžkém terénu, který byl podmáčen dvacetihodinovým deštěm. Obě dvě mužstva hrála velmi opatrně se zajištěnou obranou. Poločas 0:0. V druhé části hry první vážnější nebezpečí signalizovaly kopačky hostujícího Rolinse. V 50. min. to byla kaluž, naštěstí pro Sigma, která zastavila jeho rychlý útok. V 55. min. se střelecky blyskl Polašek, ale hlavičkoval nad branku. O 7 min. později si to zopakoval domácí Pumprla. V 80. min. se dostal k míči domácí Cverna a tvrdou střelou z 22 m nastřelil břevno. V 83. min. po rohovém kopu se k míči dostal Zatloukal, vystřelil do skrumáže hráčů před brankou, míč stačil tečovat ještě Cverna a brankář hostí Barcuch, jinak po celou dobu chytající ve výborné formě, byl bezmocný. 4 min. před koncem se do druhé brankové příležitosti dostal hostující Ježek, který z 5 m hlavičkoval mimo. Do konce zápasu se již nic nezměnilo. Domáci vyhráli zslouženě. Celý kolektiv podal vysoce kvalitní a bojový výkon.

KUBR

p o ř á d á v sobotu
7.12.1991 ve 13.00 hod.
v tělocvičně ZŠ Struhlovsko
11.ročník turnaje ve
v o l e j b a l e

Družstva budou hrát ve dvou skupinách /k dispozici 2 tělocvičny/, z nichž první dva týmy postoupí do semifinále, jejich vítězové budou hrát finále, poražení o 3. místo.

Hrát se bude podle platných pravidel volejbalu, rozhodčí budou vybráni z účastníků turnaje. Protesty budou přijímány do 5 minut po skončení zápasu, vklad 20,- Kčs, při zamítnutí propadá.

Připraveno občerstvení a věcné ceny.

V každém družstvu musí nastoupit minimálně 2 dívky.

Podmínky účasti :

- družstvo musí být předem přihlášeno návratkou odeslanou nejpozději do 4. 12. 91 na adresu : Ivo Koryčánek, Hromůvka 1878, 753 01 Hranice, nebo telefonicky na čísle 2361 kl. 630 (nebo kl. 308 ing. Šádek). Počet družstev je omezen na 8, tzn. "kdo dřív přijde ..."
- zaplacení startovního - 10,- Kčs za každého hráče
- každé družstvo musí mít svůj míč, hráči pak obuv nezanedávající skvrny na podlaze. Doporučujeme jednotné dresy.

Na Vaši účast se těší
S-klub Hranice

S V A R D

bezpečnostní služba

nabízí zajímavou práci pro schopné muže !

Základní podmínky :

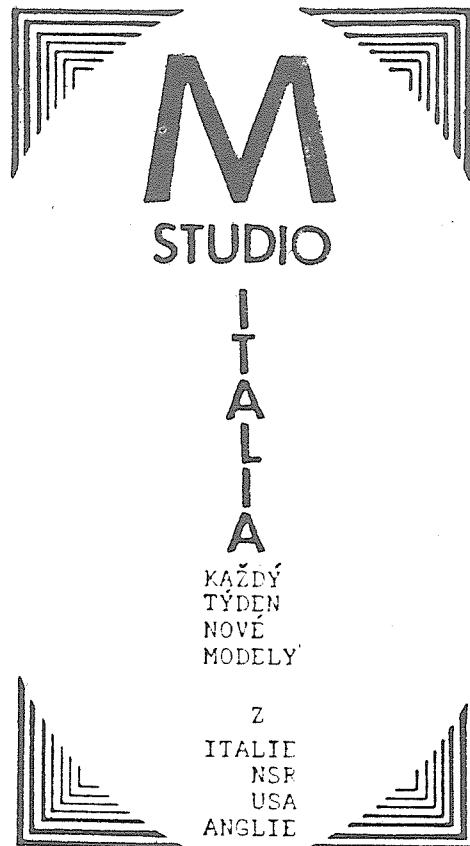
- věk do 30 let,
- absolvovaná základní vojenská služba
- trestní rejstřík bez záznamu

Výjimka z věkové hranice - pro kvalifikované psovy, příslušníky výsadkových a průzkumných jednotek a útvarů pohraniční stráže.

Eližší informace Vám podáme na adrese :

SVARD, Družstevní 405, HRANICE

pondělí až pátek : od 8.00 do 14.00 hodin,
osobně nebo telefonicky na čísle 3794

M
STUDIO

I
T
A
L
I
A

KAŽDÝ
TÝDEN
NOVÉ
MODELY

Z
ITALIE
NSP
USA
ANGLIE

Pola Výroba lahůdek

Hranice, Teplická 1339, tel. 3909

nabízí: obložené chlebičky
lahůdkové saláty
aspikové výrobky
obložené mísy
pomazánky a jiné výrobky
studené kuchyně

Přímý i objednávkový prodej
ze výrobní ceny. Vhodné pro
rodinné oslavy a jiné
příležitosti.

Bistro u Kostelíčka
oslavy - malé svatby
UBYTOVÁNÍ - pro podniky
i fakturačně tel. 4303

J A Š E K

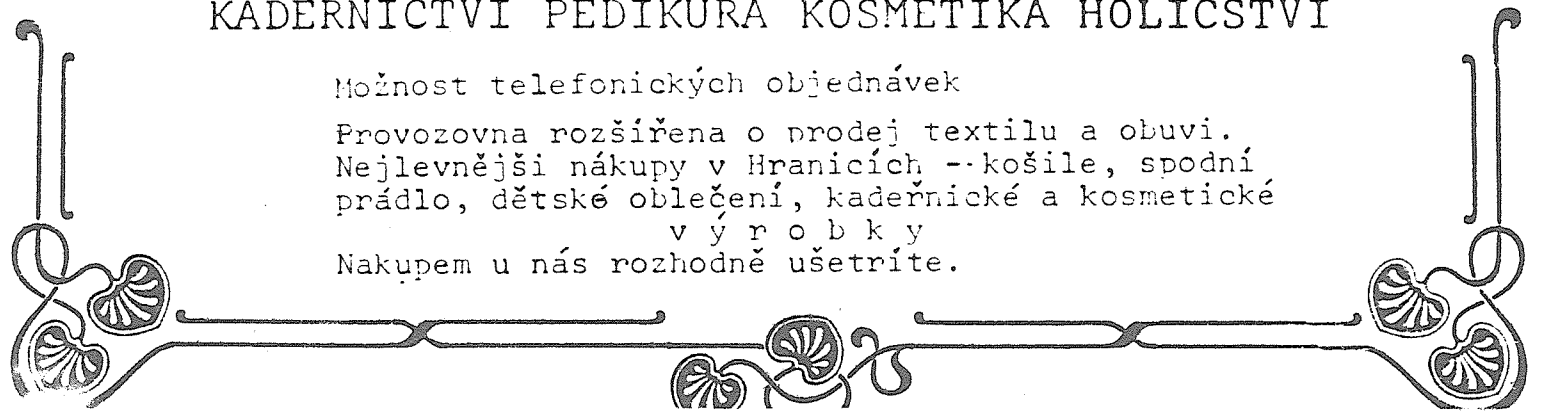
Hromůvka tel.: 3828

KADEŘNICTVÍ PEDIKÚRA KOSMETIKA HOLIČSTVÍ

Možnost telefonických objednávek

Provozovna rozšířena o prodej textilu a obuvi.
Nejlevnější nákupy v Hranicích -- košile, spodní
prádlo, dětské oblečení, kadernické a kosmetické
v ý r o b k y

Nakupem u nás rozhodně ušetříte.

kino

KINO "SVĚT" HRANICE UVÁDÍ :

Od pátku 15. listopadu do pondělí 18. listopadu
MLČENÍ JEHLÁTEK

Americký filmový thriller o pátrání po bestiálním vrahovi, který své oběti stahuje z kůže. V hlavních rolích Jodie Fosterová a Anthony Hopkins. nepřístupno do 18 let

Od úterý 19. listopadu do čtvrtku 21. listopadu
OBECNÁ ŠKOLA

Hezký, český, veselý film, zvukový, nehořlavý, barevný. Podle scénáře Zdeňka Svěráka režíroval Jan Svěrák. V hlavní roli Jan Tříska. mládeži přístupno

V pátek 22. listopadu

KRÁL ZBOJNÍKŮ ROBIN HOOD

Kevin Costner v hlavní roli nového filmového přepisu příběhu o slavném zbojníkovi. Film USA. mládeži přístupno

V sobotu 16. listopadu v 15,00 hod. - pro děti
ZLATOKOPOVÉ Z ARKANSASU

Dobrodružný příběh rodiny zlatokopů, odehrávající se v drsném prostředí Divokého západu. Německý film.

V neděli 17. listopadu ve 14,30 hod. - pro mládež

KLETBA HADÍHO ÚDOLÍ

Dobrodružné pátrání po odhalení tajemství zbraně, která může zničit svět.

Ve středu 20. listopadu ve 13,30 hod. -
- pro družiny

TŘETÍ PRINC

Klasická česká filmová pohádka o princovi, který se vypravil hledat své zmizelé bratry.

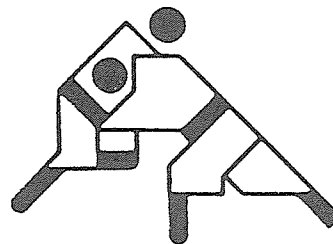
vzpomínáme

17. listopadu 1881 se narodil ve Strážnici Otakar BRDEČKA, spisovatel a učitel v Hranicích, otec režiséra Jiřího Brdečky.

HLEDÁM garsoniéra v Hranicích.
Zn.: Za odměnu.

ZTRATIL se novofundlandský pes - slyší na jméno Auna. Zprávu vedoucí k navrácení finančně odměním. Tel.: 3560

PRODÁM díly k sérii vláček TT (vagónky, most, výhybky ap.) Cena dle dohody. Tel. 3195

TJ Sigma Hranice - oddíl karate

o z n a m u j e

příznivcům tohoto sportu, že v úterý dne 19.11.1991 v 18.00 hod. zahajuje v tělocvičně na ZŠ Nová ul. 7-mi měs. kurs základů sportovního karate určený pro dospělé muže a ženy.

ORIENTAČNÍ BĚH

V sobotu 16. listopadu 1991 uspořádají orientační běžci loučení se sezónou orientačního běhu na MALINÍKU.

Sraz vyznavačů orientačního běhu a pohybu v přírodě v 8,30 hodin u hranické sokolovny.

Jiří Huňka, předseda OOB
Jaselská 1612
H r a n i c e

V tomto čísle jsou použity ilustrace z prvního čísla "Časopisu žáků šrotoťáků".

Městská rada v Hranicích vyhlašuje záměr města na pronájem provozu chemické čistírny a provozu kamenosochařství - Šmeralova ul., které jsou v majetku města.

Žádosti na pronájem podejte písemnou formou v termínu do 30.11.1991 na Městský úřad-odd.majetkoprávní.

Bližší informace a konzultace poskytnou pracovníci majetkoprávního oddělení. Záměr města je zveřejnen na úřední tabuli MÚ.

Podepsané články nemusí vyjadřovat názory redakce.

Týdeník PŘEHLED - reg.zn. Sm 101, adresa redakce: Hranice, Školní nám.1, tel. 2529
úřední hodiny pro veřejnost každé Po 17,00-19,00 hod.
uzávěrka listu každé úterý v 17,00 hod.

PŘEHLED č.39 připravili: Tatiana Barcuchová, Ilona Bartošová, Ota V.Melcl, Bohumil Honzík, Libuše Hrabová, Marie Hudcová, Jarmila Sykorová